

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **S. spol. s r. o.**, zastoupeného JUDr. Pavlem Vespalcem, advokátem se sídlem Na Jíkalce 13, Plzeň, proti žalovanému **Ministerstvu životního prostředí**, se sídlem Vršovická 65, Praha 10, **za účasti** osoby zúčastněné na řízení: S. spol. s r. o., zastoupené JUDr. Tomášem Tesařem, Ph.D., advokátem se sídlem Smetanovy sady 6, Plzeň, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 10. 2006, zn. 520/958/05, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 7 Ca 348/2006, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 1. 8. 2007, č. j. 7 Ca 348/2006 - 30,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Osobě zúčastněné **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný rozhodnutím ze dne 12. 10. 2006, zn. 520/958/05, podle § 59 odst. 2 spr. ř. (v celém textu míněn zákon č. 71/1967 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů; s účinností od 1. 1. 2006 zrušen a nahrazen zákonem č. 500/2004 Sb., správním řádem – pozn. soudu) zamítl odvolání žalobce a potvrdil jím napadené rozhodnutí České inspekce životního prostředí, oblastního inspektorátu Plzeň, ze dne 4. 11. 2005, čj. 03/OH/8746/05/Nu (dále též „ČIŽP“). Uvedeným rozhodnutím uložila žalobci pokutu podle § 66 odst. 3 písm. b) a § 66 odst. 4 písm. d) zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpadech“) v celkové výši 90 000 Kč za porušení § 16 odst. 1 písm. c) a § 16 odst. 3 zákona o odpadech. V rozhodnutí ČIŽP uvedla, že žalobce porušil § 16 odst. 1 písm. c) zákona o odpadech tím, že v roce 2004 předal odpady v rozsahu 72 tun odpadu kategorie č. 170107 a 742 tun odpadu kategorie č. 170504

neoprávněné osobě S. spol. s r.o. (osobě zúčastněné na řízení – pozn. soudu). Žalobce dále porušil § 16 odst. 3 zákona o odpadech tím, že v roce 2004 nakládal s nebezpečnými odpady bez souhlasu věcně a místně příslušného orgánu státní správy, když předal společnosti E. s. s.r.o. 0,0485 tuny nebezpečného odpadu kategorie č. 150202, 0,6930 tuny nebezpečného odpadu kategorie č. 160107 a 0,3381 tuny nebezpečného odpadu kategorie č. 03381 („nebezpečným odpadem“ ve smyslu této legislativní zkratky je podle § 4 písm. a) zákona o odpadech odpad uvedený v Seznamu nebezpečných odpadů uvedeném v prováděcím právním předpise a jakýkoliv jiný odpad vykazující jednu nebo více nebezpečných vlastností uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu – pozn. soudu). K tomu ČIŽP dodala, že žalobce je držitelem rozhodnutí o povolení nakládání s nebezpečnými odpady až od 18. 4. 2005.

V žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl, že porušení § 16 odst. 3 zákona o odpadech, ohledně nakládání s nebezpečnými odpady bez souhlasu příslušného orgánu státní správy, si je žalobce vědom. K tomu dodal, že před zahájením správního řízení byl tento nedostatek žalobcem odstraněn. Je zřejmé, že i přes chybějící souhlas žalobce nebezpečné odpady řádně zaevidoval a předal je osobě oprávněné k jejich převzetí. K porušení § 16 odst. 1 písm. c) zákona o odpadech žalovaný konstatoval, že osoba zúčastněná mylně informovala žalobce o jejím oprávnění přebírat odpady do svého vlastnictví. Skutečnost, že osoba zúčastněná není oprávněnou osobou k převzetí odpadů byla prokázána v řízení vedeném u žalovaného pod sp. zn. 520/503/06. Žalovaný v tomto ohledu dále vyjádřil, že žalobce, jako původce odpadů, předával odpady vzniklé při jeho podnikatelské činnosti osobě, která nebyla oprávněna k nakládání s odpady, přičemž měl podle § 12 odst. 4 zákona o odpadech povinnost zjistit, zda osoba, které se odpady předávají, je k jejich převzetí podle zákona o odpadech oprávněna. Svým jednáním tak žalobce naplnil znaky skutkové podstaty správního deliktu podle § 66 odst. 3 písm. b) zákona o odpadech. Proto žalovaný odvolání žalobce zamítl a napadené rozhodnutí ČIŽP potvrdil.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 1. 8. 2007, č. j. 7 Ca 348/2006 - 30, žalobu žalobce zamítl. Soud uvedl, že odpovědnost za spáchání správních deliktů vymezených v § 66 odst. 3 a odst. 4 zákona o odpadech je odpovědností objektivní, při které se nezkoumá zavinění. Pokud správní orgán zjistí porušení právní povinnosti, které naplňuje skutkovou podstatu příslušného správního deliktu, nezkoumá již případné zavinění příslušné osoby, která povinnost porušila. Tvzení žalobce, že v roce 2004 svou povinnost sice porušil, ale v roce 2005 učinil všechny kroky k napravení tohoto stavu, soud proto označil jako nepodstatné. Podle soudu je rovněž zřejmé, že žalobce byl postižen za porušení povinnosti v roce 2004, tudíž skutkové okolnosti vztahující se k roku 2005 nemohou být podstatné. K žalobní námitce, podle které žalobce předával v roce 2004 osobě zúčastněné na řízení odpad, ale nešlo o odpad nebezpečný soud uvedl, že žalobce byl postižen nejen za předání odpadu osobě zúčastněné, ale i za předání nebezpečného odpadu společnosti E. s. s.r.o. Jako nevýznamnou označil soud žalobní námitku, v níž žalobce poukazoval na svou dobrou víru ohledně oprávnění osoby zúčastněné k převzetí odpadů. Soud vyjádřil, že pokud žalobce předával odpady osobě, která měla sice živnostenské oprávnění a povolení báňského úřadu, nedisponovala však příslušným povolením krajského úřadu, porušil své povinnosti, neboť odpad předával subjektu, který k tomu nebyl oprávněn. Závěrem se soud vypořádal s námitkou ohledně nepřiměřené výše uložené pokuty. Podle něj výše uložené pokuty činí 1 % zákonné sazby, což jí nečiní zjevně nepřiměřenou, přičemž žalobce v odvolání ohledně její výše nic nenamítal. Soud uvedl, že smysl uložení sankce není jen výchovný, ale že má rovněž alespoň částečně napravit případné škody a postihnout subjekty, aby se jim z ekonomického hlediska nevyplácelo porušovat právní předpisy a platit uložené pokuty, než plnit své zákonné povinnosti. Splnění povinnosti mělo svůj odraz ve výši pokuty, nemůže

však zdůvodnit exkulpaci žalobce za protiprávní jednání. Z těchto důvodů soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve včasné kasační stížnosti žalobce (dále též „stěžovatel“) namítl nezákonnost rozhodnutí soudu, ve kterém bylo uvedeno, že stěžovatel předával odpady neoprávněné osobě, neboť ve věci žaloby osoby zúčastněné nebylo dosud pravomocně rozhodnuto. Konkrétně uvedl, že prokázal, že své zákonné povinnosti splnil sám a nápravu učinil z vlastní iniciativy, a to ještě před provedenou kontrolou. Kontrolující orgán tudíž žádné porušení v době provádění kontroly nemohl shledat a pokuta mu neměla být udělena. Sankcionovány mohou být nedostatky zjištěné, nikoli však nezjištěné, které v době kontroly netrvaly. Není proto správný závěr soudu o nemožné exkulpaci za protiprávní jednání. Stěžovatel konstatoval, že u předávání odpadů společnosti E. s.r.o. šlo o jiné druhy odpadů než u osoby zúčastněné, přičemž byly předávány oprávněné osobě bez poškození nebo ohrožení životního prostředí, a to i přes chybějící souhlas příslušného orgánu, který však byl zajištěn před provedením kontroly. Stěžovatel dále vyjádřil přesvědčení, že osoba zúčastněná byla k lednu 2005 oprávněna k převzetí odpadů. Napadl rovněž zdůvodnění výše pokuty provedené soudem, které nemá žádné opodstatnění. Své tvrzení doložil cenami za uložení odpadu v roce 2005 podle smlouvy s osobou zúčastněnou a smlouvy pro rok 2006 se společností R. C. R. s.r.o. S ohledem na tyto skutečnosti proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 1. 8. 2007, č. j. 7 Ca 348/2006 - 30, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení, případně, aby se zrušením rozhodnutí též zastavil řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na své vyjádření k žalobě, které doplnil tím, že mu není zřejmé, proč stěžovatel uvádí rozdíl v účtované ceně společností R. C. R. s.r.o. v roce 2006 s cenou stanovenou osobou zúčastněnou v roce 2005. Osoba zúčastněná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní uplatňuje důvody odpovídající § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel uplatnil důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikována nesprávná právní norma, popřípadě je aplikována správná právní norma, která je však nesprávně vyložena. Stěžovatel tento důvod spatřuje ve skutečnosti, že soud nesprávně posoudil jeho žalobní námitku, podle níž předával odpady osobě oprávněné k jejich převzetí, ohledně čehož byl navíc v dobré víře. V případě oprávnění osoby zúčastněné nebylo dosud soudem pravomocně rozhodnuto. Napadá rovněž závěry soudu ohledně výše udělené pokuty.

Nejvyšší správní soud neshledává tuto stížnostní námitku důvodnou. Uvádí-li stěžovatel, že ve věci žaloby osoby zúčastněné a jejího oprávnění k převzetí odpadů nebylo dosud pravomocně rozhodnuto, nejde o skutečnost, která by mohla mít v rámci posouzení právní otázky vliv na zákonnost rozhodnutí soudu. V době rozhodování soudu prvního stupně bylo rozhodující pravomocné rozhodnutí žalovaného, jímž byla uložena sankce za porušení § 16 odst. 3 zákona o odpadech, neboť stěžovatel v roce 2004 prokazatelně nakládal s nebezpečným odpadem a za porušení § 16 odst. 1 písm. c) zákona o odpadech, neboť

stěžovatel předal odpad osobě, která k jeho převzetí nebyla oprávněna (osobě zúčastněné). Soud prvního stupně uvedl, že v jiném rozhodnutí žalovaného byla osobě zúčastněné uložena pokuta, neboť v letech 2003 - 2005 nakládala s odpady bez souhlasu krajského úřadu. Nebyla proto v roce 2004 oprávněnou osobou k převzetí odpadů, což uvedl i žalovaný ve svém rozhodnutí. Skutečnost, že správní řízení vedené s osobou zúčastněnou bylo pravomocně ukončeno je rovněž uvedena v rozhodnutí žalovaného. Jak správně vyjádřil soud prvního stupně, ve znacích skutkové podstaty odpovědnosti za správní delikt podle § 66 odst. 3 a 4 zákona o odpadech není uvedena subjektivní stránka (zavinění). Odpovědnost za tyto správní delikty je tak odpovědností objektivní, bez ohledu na případné zavinění stěžovatele. Pokud § 12 odst. 4 ve spojení s § 16 odst. 1 písm. c) zákona o odpadech stanoví povinnost před předáním odpadu oprávněné osobě její oprávnění ověřit, není důvodem zbavujícím stěžovatele odpovědnosti jeho dobrá víra pramenící z předloženého živnostenského oprávnění a povolení báňského úřadu k provozování činnosti hornickým způsobem. Jako podnikatel v oboru odpadového hospodářství stěžovatel musel znát ustanovení § 12 odst. 3, ve kterém je uvedeno, kdo je oprávněnou osobou, přičemž s ohledem na charakter činnosti realizované osobou zúčastněnou si současně musel být vědom skutečnosti, že tato činnost nespadá pod vymezení § 14 odst. 2 zákona o odpadech, ke které není třeba souhlasu příslušného orgánu státní správy. Soud prvního stupně proto správně uvedl, že stěžovatel porušil své právní povinnosti, pokud předával odpady osobě neoprávněné. Námitka stěžovatele, že osoba zúčastněná byla k lednu 2005 oprávněna k převzetí odpadu nemá žádný vliv na posouzení správního deliktu, kterého se stěžovatel dopustil v roce 2004.

Nejvyššímu správnímu soudu není zřejmé, proč stěžovatel ohledně námitky výše pokuty v kasační stížnosti uvádí rozdílné účtování cen při ukládání odpadu za roky 2005 a 2006, navíc u rozličných smluvních stran. Rozhodný pro posouzení protiprávního jednání byl rok 2004. Správního deliktu se stěžovatel prokazatelně dopustil v roce 2004, a proto jakýkoli odkaz na změny cen, nebo i jiné skutečnosti ohledně posouzení protiprávnosti, které se vztahují k letům pozdějším, nejsou právně významné a Nejvyšší správní soud k nim nepřihlíží. Soud prvního stupně se dostatečně vypořádal s žalobní námitkou ohledně nepřiměřené výše pokuty. Správně uvedl, že sankce nemá jen výchovný charakter, a že výše pokuty se pohybuje v dolní hranici zákonné sazby. Nejvyšší správní soud uzavírá, že bylo prokázáno, že osoba zúčastněná nebyla v roce 2004 oprávněna k převzetí odpadů, stěžovatel prokazatelně pochybil, když si její oprávnění neověřil a odpady jí předal, čímž naplnil znaky skutkové podstaty správního deliktu podle § 66 odst. 3 písm. b) zákona o odpadech a současně naplnil znaky skutkové podstaty správního deliktu podle § 66 odst. 4 písm. d) zákona o odpadech, když v roce 2004 předal nebezpečný odpad společnosti E. s. s.r.o.

Druhá stížnostní námitka odpovídá důvodu kasační stížnosti uvedeném v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podle něj lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu se spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Podle stěžovatele nemohl být žádný správní delikt zjištěn, neboť v okamžiku kontroly ze strany ČIŽP již disponoval příslušným povolením a pokuta mu tak neměla být udělena. Nad to stěžovatel podotkl, že předával osobě zúčastněné jiné druhy odpadů než společnosti E. s. s.r.o.

Nejvyšší správní soud pokládá za nutné uvést, že relevantní námitky stěžovatele mohou být pouze ty, které se vztahují k roku 2004, za který byla ČIŽP provedena kontrola,

a za který byla zjištěna pochybení stěžovatele. Skutečnost, že stěžovatel si byl svého pochybení, co do nakládání s nebezpečným odpadem vědom a chybějící povolení k jeho nakládání si obstaral, může a také měla vliv na výši uložené pokuty. K týmž závěrům rovněž dospěl i soud prvního stupně. Je třeba zdůraznit, že nakládání v podobě předání nebezpečného odpadu osobě, byť k jejímu převzetí oprávněné, je samo o sobě správním deliktem podle § 66 odst. 4 písm. d) zákona o odpadech. K týmž právním závěrům, byť k předchozí, ale v tomto ohledu srovnatelné právní úpravě, dospěl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 4. 6. 2003, č. j. 6 A 12/2001 - 51, publikovaný pod č. 23/2003 Sb. NSS. Stěžovatel tuto skutečnost nijak nerozporoval. Ze správního spisu plyne, že se tento skutek prokazatelně stal. Námitka, že u společnosti E. s. s.r.o. šlo o jiný druh odpadu je pravdivá. Stěžovatel však opomíná, že šlo o odpad kategorie nebezpečný, kdy jej odpovědnosti nemůže zbavit to, že jej předal osobě oprávněné, ani jeho domněnka, že nedošlo k poškození nebo ohrožení životního prostředí. Podle § 16 odst. 3 zákona o odpadech s odpadem kategorie nebezpečný může nakládat (a předávat jej) jen ten původce, který disponuje souhlasem příslušného orgánu státní správy, které, jak je již shora uvedeno, stěžovatel v roce 2004, neměl. Jak dále vyplývá ze správního spisu, stěžovatel v roce 2004 předal 72 tun odpadu kategorie č. 170107 a 742 tun odpadu kategorie č. 170504 neoprávněné osobě - osobě zúčastněné na řízení. Nešlo již o odpad kategorie nebezpečný, ale o odpad ostatní, u kterého je povinnost podle § 12 odst. 3 a 4 a § 16 odst. 1 písm. c) zákona o odpadech předat jej pouze osobě oprávněné. Vzhledem k tomu, že podle § 66 odst. 3 písm. b) zákona o odpadech jde o správní delikt s objektivní odpovědností, případné zavinění nemá význam. Ze správního spisu plyne, že osoba zúčastněná nebyla oprávněným subjektem k jeho převzetí. Bylo zcela jednoznačně prokázáno, že se stěžovatel dopustil správního deliktu, a proto mu byla uložena pokuta. Skutková zjištění učiněná soudem prvního stupně jsou proto správná.

Nejvyšší správní soud dospěl ze všech shora uvedených důvodů k závěru, že důvody kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. nejsou dány, a proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žalobce žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Osoba zúčastněná na řízení nemá v daném případě podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť jí soudem nebyla uložena žádná povinnost, v souvislosti s jejímž plněním by jí vznikly náklady a není dán ani důvod zvláštního zřetele hodný pro přiznání jiných nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. prosince 2007

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu

